

A kézműves kályhacsempe

A tömeges ipari termelés korában a kézműves kályhacsempe és a cserépkályhát felépítő kézműves kivitelezés az egyik tudatosan választható lehetőség, amellyel intimitást és személyességet varázsolhatunk otthoni környezetünkbe. A kézműves nem csupán a megrendelői, vásárlói igényét akarja kiszolgálni, hanem a maga egyéni ízlése, elképzelése szerint is formálja termékeit. A cél nem a sorozattermékek egyformasága és gépies pontossága hanem, hogy legyen ugyanolyan személyes, eklektikus és karakteres, mint amilyenek mi magunk vagyunk.

Mit kell tudni a kályhacsempéről

A kályhacsempe agyagból, és samott őrleményből készül. Az alapanyagok tekintetében gyártó és gyártó között nagy különbségek vannak. A gyártási technológia lehet öntött, préselt, vagy kézzel formázott. Minden Magyarországon forgalmazott kályhacsempének meg kell felelnie az MSZ 21512-2006 sz. szabványnak.

Mire egy kályhacsempe kész terméké válik sok alapanyag kerül bele, különböző technológiát alkalmazunk, és sok-sok kézen megy keresztül. Ez a sok kézimunka az, amivel éppen az ipari-kerámia fürdőszoba jellegét szeretnék elkerülni.

Kérem, hogy a kályhacsempéket aszerint értékelje, hogy **az értékes kézi munka minden csempében megtalálható!**

Minél nagyobb a kerámia mérete, annál nagyobb a vetemedés, deformálódás esélye is. Igen nagy figyelmet fordítunk a minőség ellenőrzésére, de ezen eltérések elkerülhetetlenek, esztétikailag nem zavarók, és mint a szabvány is igazolja megengedettek. (A megengedett mérettűrés, vetemedés általában +/- 1,5%) Ezért nagyon fontos, hogy mielőtt megrendeli a kivitelezést, kérjen csempemintát, tájékozódjon az Ön kályhájába építendő csempékről. Fokozottabban észrevehetőek a csempe mozgásának eltérései a nagyméretű sarkoknál, az ülőpadka elemeknél, a nagyméretű mezőcsempéknél, a sarkok találkozásánál.

Mit kell tudni a mázokról

A mázmintán mutatott színek, csak körülbelüli színek. Nem szabad elfelejteni, hogy egy kis mintadarabon látott szín és egy tömegében a kályhában megjelenő szín között látványilag óriási különbség van. Amikor kiválaszt egy színt, erre feltétlenül gondolnia kell. Ne felejtse el azt sem, hogy a színek a lakáson belül fognak jelentkezni, ezért ne az udvaron válassza ki a kályha színét.

Léteznek fényes, matt és effekt (rusztikus) mázak. A mázaknak különböző tulajdonságaik vannak:

Az effekt máz, soha nem takaró egyöntetű szín, hanem egy nagyon mozgó, egy csempén belül is árnyalati különbségekkel rendelkező, nagyon élő szín. Mindig más oldalát mutatja, ettől olyan szép. Nézzen meg több színmintát, ha effekt mázat választ. A csempe oldalára lefolyó máz nem hiba, ez különösen az effekt mázakra jellemző. Fontos tudni, hogy ahol a máz folyini tud (pl a sarok elemeken, vagy mintás csempén) ott ez meg fog látszódni. Gondoljon erre, és kérjen ismertetőt a máz tulajdonságáról! A csempe széleken a látszó felületen, a máz egy vékony csíkban keretezi a csempét, ami szintén a máz mozgásától függő mértékben észlelhető.

A *fényes mázak* között gyakran előfordul, hogy a csempe mintája kirajzolódik a szín alatt, úgy

mondjuk, hogy "rajzos" a máz. Ez különösen szép a mintás csempék esetében, ahol a mintát még jobban kiemeli. De Ön érezheti úgy, hogy kevesebb a szín a minta felületén. Nagyon fontos, hogy kérjen mintát. Van erős fényű fényes máz, és létezik zsír fényű fényes máz is.

A *matt mázak* felülete gyakran dorozsmás, nem sima attól függően, hogy mennyire matt színt szeretnénk.

Megengedett mázeltérések:

- Minden mázas felületen előfordulhatnak apró tűszúrás szerű pontok, ami a szabvány szerint is megengedett.

- Vannak olyan mázak, mint pl. a fazekas zöld stb. amelyek felülete repedezett, hariszos, ez nem hiba a máz tulajdonsága.

-A máz felületi egyenetlensége megengedett, ez különösen az effekt mázakra jellemző, de a többi máznál is előfordulhat, és ez nem hiba.

-A mázak a csempe szélére történő lefolyása különösen a sarok elemeknél, megengedett.

A kályhacsempét szükség esetén a helyszínre történő igazítása során vizes vágóval vágjuk, ezért annak a csempének az éle éleesebb - nem hiba, megengedett.

Összefoglaló táblázat:

felületi hibák	megengedett	nem megengedett	optikailag nem zavaró mértékben megengedett.
mázrepedés	X		
egyenetlenség	X		
Tűszúrás	X		
Durva él	X		
Mázlefolyás	X		X
Máz foltok	X		X
Dekor hiba		X	
Máz alatti hiba		X	
Hólyag a felületen		X	
Csorbulás		X	
Mázatlan helyek		X	
Csempe test repedés		X	

A felületi hibák magyarázata:

Mázrepedés: Haris, repedés a mázban, pókhálós szabálytalan hajszálrepedés.

Egyenetlenség: Mélyedés a csempén, vagy a máz felületen.

Tűszúrás: Apró lyuk a mázas csempe felületén.

Durva él: A csempe máz által okozott pereme, vagy a vizes vágó által vágott él.

Mázfolyás: Különösen a sarok elemeknél jelentkező, amikor a máz a csempe dőlésszögétől függően folyik.

Máz foltok: A mázak hőfokra reagáló mozgása által okozott foltosodás, szín egyenetlenség.

Dekor hiba: Minden látható hiba a dekorációban.

Máz alatti hiba: Minden látható hiba ami a máz alól kilátszik.

Hólyag a felületen: A máz felforrásából adódó kilyukadt hólyag.

Csorbulás: A csempe látszó felületéből egy darab kitörik.

(Kern Gyöngyi keramikus gondolatai nyomán)